

גבי גניבה דכתיב שור או שה שאין אתה יכול להוציא כלאים מביניהם -

Regarding stealing, where ox or sheep is written, so that you cannot produce a mixed breed from those two

Overview

The גמרא explained that the word 'או' by 'וה' ד' payment includes כלאים, since we cannot breed a שור ושה (so we would assume that there is no כלאים by 'וה' ד'), therefore the 'או' teaches us to include כלאים. Our תוספות explains why we cannot derive it in another way.

תוספות asks:

ואם תאמר בלאו הכי הוי מצי למימר¹ -

And if you will say; without this proof (of גבי גניבה וכו' we can also give a reason why the word 'או' here is מרבה כלאים, for -

גבי גניבה דכתיב שה למעט כלאים כדרבא² אתי או לרבווי -

Regarding גניבה, where the word 'שה' is written to exclude כלאים, as רבא teaches, therefore we can say that the word 'או' comes to include כלאים –

תוספות answers:

ויש לומר דמילתא דרבא לא איתמר אלא היכא דכתיב שה לחוד אבל הכא כתיב נמי שור:

And one can say that the רבא of בנין אב is only applicable where it mentions שה exclusively, however here it also states שור, so the בנין אב of רבא does not apply, and we need the גמרא's answer.

Summary

The בנין אב excludes כלאים by שה exclusively, but not when it is mentioned with another animal

Thinking it over

תוספות is seemingly contradicting our גמרא, which state that there cannot be כלאים by רבא of ב"א³ (where it says שור או שה) on account of the ד' ד' וה'

¹ We do not require the distinction which the גמרא makes, for we have another way to resolve the apparent contradiction.

² רבא just taught that הכלאים את להוציא אלא אינו שנהאמר שה אינו אלא להוציא את הכלאים, כלאים, the או comes to include it, however by כשב ועז where there is no exclusion (since it does not say שה), so we would have included כלאים, therefore the word או there excludes כלאים.

³ See אוצר מפרשי התלמוד and מהרש"א וכו'.